سەماحەتی حەکیم .. ڕێکەوتنی چوارچێوەی هەماهەنگی لە لایەن ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراقی دەنگی لەسەر دراوە و ڕێکەوتنێکی تەروتەسەلە لەسەر هەموو ئاستەکان

لە میانەی میوانداریکردنی لە کۆڕبەندی نەودەوڵەتی سلێمانی لە 17/4/2024، بەڕێز عەمار حەکیم، سەرۆکی ڕەوتی حیکمەی نیشتمانی داوای چارەسەرکردنی هەڵبژاردنی سەرۆکی ئەنجومەنی نوێنەرانی کرد و پیرۆزبایی لە برا ئێزیدییەکان کرد بە پشووەکەیان، هەروەها ئەو ئاماژەی بەوەدا کە ئامانجی وەڵامدانەوەی ئێران ئەوە نییە کە زیادبوون و فراوانبوونی شەڕەکە بێت، هێندەی ئەوەیە کە مافی وەڵامدانەوەی خۆی بسەلمێنێت و ئیسرائیل بە چەندین دەیەیە بە فەرمی لەلایەن وڵاتێکی دیکەوە هێرشی لەسەر نەکراوە، ئەمەش لە خۆیدا گۆڕاوێکی جەرییە کە توانای ئێران بە چوونە ناو دیوارە ئەمنییەکانی ئیسرائیلی سەلماندووە سەرەڕای هاوکاری زۆرێک لە وڵاتان لەگەڵیدا.

سەماحەتی ڕوونیکردەوە کە عێراق هەڵوێستێکی پێشکەوتووی لە پالپشتی کردن و هاوپەیمانێتی لەگەڵ گەلی فەلەستینی هەیە، بەڵام هەڵوێستی حکومی و سیاسی فەرمی لەگەل بەکارهێنانی خاکی عێراق نین بۆ ئەوەی بۆ پرۆسەی سەربازی بەکار بهێنرێت، داواشی لە کۆمەڵگای نەودەوڵەتی کرد کە شەڕی سەر غەزە بوەستێنرێت و بڕیاری ئەنجومەنی ئاسایش بۆ ڕاگرتنی شەڕ و هێنانە ناوەی هاوکاری جێبەجێبکرێت.

سەماحەتی دووپاتی کردەوە کە لایەنە عێراقییەکان هەرگیز بانگەشەی ئەوەیان نەکردووە کە ئۆپەراسیۆنە سەربازییەکانیان لەژێر فەرمانی دەرەکیدا ئەنجام دەدەن، بەڵکو لەبەر پاڵنەرێک بۆ پاراستنی سەروەریی وڵات بووە وەك ئەوان باسی دەکەن، ئێمە پشتیوانی لە سیاسەتی لەخۆگرتنی ئەو گروپ و لایەنانە دەکەین نەک سیاسەتی شکاندن، بەتایبەتی کاتێک ئێمە لە پرۆسەی دروستکردن و ڕێکخستنی بارودۆخی ناوخۆیی خەمانداین و ئاماژە بەوە دەکەین کە ئەو لایەنانە بەرپرسیارێتییەکی گەورەیان خستە ئەستۆ کاتێك پڕۆسە سەربازییەکانیان وەستاند تاکو حکومەت شەرمەزار نەکەن.

سەماحەتی حەکیم جەختی لە هەموو پەرۆشییەک کرد لەسەر ئاسایش و سەروەری و سەربەخۆیی عێراق و هیوای خواست کە بگەینە ئەو ساتەی کە دەوڵەتی عێراق بتوانێت دۆسیەی ئەمنی بگرێتە دەست و بە تەواوی کۆنترۆڵی چەک بکات. جەختیشی کردەوە لەسەر ئەوەی کە عێراق جدییە لە کۆتاییهێنان بە ئەرکەکانی هاوپەیمانێتی نەودەوڵەتی، بەتایبەتی لەگەڵ کۆتایی هاتنی داعش ، بەڵام پێویستە پێش هەمووشتێك کۆتایی بە ئەرکەکانی هاوپەیمانی نەودەوڵەتی بێت ئەویش بە دیالۆگ لەگەڵ لایەنە نەودەوڵەتییەکان و لێکتێگەیشتندا بێت نەک بە ڕێگای دیکە، دووەم شت ئەوەیە کە ئێمە بە پەرۆشین بەرەو پەیوەندییە دوو قۆڵییەکانی نێوان عێراق و زۆرێک لە وڵاتانی ئەم هاوپەیمانێتییە بڕۆین، کە لە هاوپەیمانێتییەکە

بەشداریان کردوە.

سەماحەتی گوتیشی " هیچ شتێک نییە ڕێگری لە دروستبوونی پەیوەندییە دوو قۆڵییەکان لەگەڵ ئەمەریکادا بکات، تەنانەت لەلایەن ئەو هێزانەی کە دوودڵن و نیگەرانن لە بوونی هێزی سەربازی ئەمەریکا لە عێراقدا، ئەوەی ڕوون و ئاشکرایە ئەوەیە کە ئەمەریکا و وڵاتانی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی بەگشتی تێگەیشتنیان هەیە لە هەڵوێستی عێراق و بە ئاشکرا ڕەزامەندی خۆیان ڕاگەیاند، بۆیە لیژنەی تەکنیکی پێکهێنراون بۆ گفتوگۆکردن لەسەر وردەکارییەکانی کۆتایی هێنان بە ئەرکەکانی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی وگۆڕینی ئەو پەیوەندییە بۆ پەیوەندییەکی دووقۆڵی"

سەماحەتی حەکیم.. ڕوونیکردەوە کە پەیوەندییەکانی عێراق لەگەڵ ئەمەریکا بە شێوەیەکی بەردەوام لە نێو چوارچێوەیەکی ستراتیژیدایە کە لە ئەنجومەنی نوێنەرانی عێراقدا دەنگی لەسەر دراوە، کە ڕێککەوتنێکی گرنگ و پەسەندکراو و گشتگیرە لە هەموو بوارەکاندا، هەروەها ئامانجی سەردانەکەی سەرۆک وەزیران بۆ ئەمەریکا بۆ چالاککردنی ئەم ڕێککەوتنە و بنیاتنانی پەیوەندی دوولایەنە بووە، ڕوون بووەتەوە کە هەتا زوو پەیوەندییە دوو قۆڵییەکانی نێوان هەردوو لا ڕێک بخرێت ئەوا زووتر کۆتایی بە ئەرکی هاوپەیمانێتی نێودەوڵەتی دێت.

سەماحەتی حەکیم ئاماژەی کرد بەوەی کە ئەو ئاستەنگانەی کە عێراق پێیدا تێیدا تێپەڕیوە ئەولەویەتی بە سەرۆک وەزیرانی پێشوو دروستکردووە، بۆیە ئەولەویەتی ئاسایش پێشەنگ بوو کاتێک کە بەرەنگارییەکی ئەمنی هەبوو، هەروەها کۆمەڵایەتی کاتێک کە ناکۆکییەکی کۆمەڵایەتی و سیاسی هەبوو، بەهەمان شێوە کاتێک ناکۆکییەکی سیاسی وشتی دیکە هەبوو، ئەمەش بەڕێز سودانی مەزەندەی ئەوەی کرد کە ئەو لە قۆناغێکدا هاتووە کە ئەمە تێیدا لەسایەی ئاسایش و سەقامگیری کۆمەڵایەتی و سیاسی دەژین، بۆیە سروشتی کارەکە گەشەی کردووە و ئەمە ڕەزامەندی خەڵک و قبوڵکردنی بەڕێز سودانی و هێزە سیاسییەکانی پشتیوانی لە حکومەت و بەم شێوەیە ڕەوایەتی سیستەمی سیاسیمان بینیوە، هەروەها ئاماژەی کرد کە ڕاپرسییەکان هاتوون بۆ دەربڕینی ئەم بابەتە، داواکردنی بەهێزکردنی ئەو سەقامگیرییەی کە ئەمڕۆ وڵاتەکە پێیدا تێپەڕ دەبێت، پێویستی بە کارکردن هەیە بۆ بەهێزکردنی بە ئەوەی ببێتە سەقامگیرییەکی هەمیشەیی و بە ئەرێنی مامەڵە لەگەڵ ئەو دەستکەوتانەدا بکرێت کە ئەمڕۆ هاتوونە دی، هەروەها ئاماژە بە بەهێزی دامەزراوەکانی دەوڵەت و شەفافییەت دەکات کە ڕێگری لە گەندەڵی دەکات و پێچەوانەکەشی ڕاستە، ئەمە باوەڕمان وایە کە تێڕوانینی گشتی گەندەڵی لە عێراقدا شتێکی زیادەڕۆییە، بەڵێ گەندەڵی هەیە، بەڵام پێشکەوتنی بەرچاویش هەیە بۆ چارەسەرکردنی ئەو جۆرە شتانە.

سەماحەتی حەکیم گوتیشی " ئەمە پێداچوونەوە بە پێشکەوتن دەکەین و شتێکی ئاساییە لە وڵاتێکدا کە هەمەجۆری و نەتەوە و ئایین و خێڵ و هێز و پێکهاتەی هەبێت کە کاتێک دەیەیەک تێدەپەڕێت، پێویستە پێداچوونەوەکە ئەنجام بدرێت بۆ دەستنیشانکردن و ڕاستکردنەوەی هەڵەکان و پتەوکردنی ئەرێنییەکان."

ئێمە لە ساڵی 2021 ەوە وازمان لە داواکردنی کۆبوونەوەی سیاسی و کۆمەڵایەتی نوێ هێناوە بەهۆی ئەنجامە ناهاوسەنگەکانی هەڵبژاردنەکانەوە، بۆیە نابێت هەموارکردنەوەی دەستوور زاڵبوونی تێدا بێت، بەڵکو پێویستی بە کۆدەنگییەکی نیشتمانی و هەماهەنگی هەیە" و جەختمان کردەوە لەسەر گرنگی ئامادەبوونی هێزە سیاسییەکان بەپێی قەبارەی سروشتی خۆیان و هەروەها بەردەوام بووین لە داواکردنی ئەم گرێبەستە دوای پێکهێنانی حکومەت و کشانەوەی هەندێک لایەنی کاریگەر وەک بزووتنەوەی سەدر بە تەواوی و بە ئامادەبوونی هەموو لایەنەکان، پاشان دەتوانرێت بیرۆکەی گرێبەستی کۆمەڵایەتی و سیاسی نوێ چالاک بکرێت.

بەڕێز حەکیم جەختی لە پەرۆشی خۆی کردەوە بۆ ناردنی پەیامی دڵنیایی بۆ هەرێمی کوردستان لەلایەن حکومەت و هێزە سیاسییەکانەوە و دەستکردن بە دابەشکردنی مووچە و گەڕان بەدوای چارەسەری دارایی بۆ یار□تیدانی ناوچەکە لەم چوارچێوەیەدا و گەشبینیی خۆی دەربڕی سەبارەت بە بارودۆخی عێراق لە ڕێگەی ئەوەی لە سەرکردەکانی ولاتانی دەوروبەری ناوچەکەوە بەرەو عێراق گوێبیستی بووە کە هیچ گومانی تێدا نییە کە سەردانەکانمان بۆ ئەوان بە هەماهەنگی لەگەڵ حکومەت و گفتوگۆکردن لەسەر واقیعی عێراق و چۆنیەتی پشتیوانیکردنی عێراق وڕۆڵی بوو لەسەر ئاستی هەرێمی و نێودەوڵەتی لە سەرجەم ڕووداوەکانی ناوچەکە.